

Περιεχόμενα

1. ΧΡΗΣΗ ΑΙΘΕΡΙΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΦΥΤΩΝ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 16/11/2020 σελ.17

1. ΧΡΗΣΗ ΑΙΘΕΡΙΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΦΥΤΩΝ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Μέσο: ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .16/11/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .16/11/2020

Σελίδα: 17

Χρήση αιθέριων ελαίων φυτών στη γεωργία

Της Αθανασίας Μανδουλάκη*

Η γεωργία κατείχε ανέκαθεν σημαντική θέση στην οικονομία, πολιτισμό και κουλτούρα της Κύπρου. Μία από τις σημαντικότερες εισροές που δέχονται οι καλλιέργειες είναι τα συνθετικά χημικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠ), τα οποία αποσκοπούν στην προστασία των καλλιεργειών από διάφορους εκθροούς και ασθένειες, που είναι επιζήμια για την παραγωγή. Αν και η χρήση τους παρέχει οφέλη, όπως η προστασία της παραγωγής, όταν αυτή γίνει αλόγιστη και δίχως να τηρούνται οι απαραίτητες οδηγίες και προδιαγραφές που αναγράφονται και ορίζονται στις συσκευασίες, τότε οι συνέπειες είναι ιδιαίτερα αρνητικές τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του European Food Safety Authority, το νησί μας κατατάσσεται στην πρώτη τριάδα των χωρών της ΕΕ σε υπερβάσεις των μέγιστων επιτρεπών ορίων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών σε τρόφιμα.

Συνεπώς, η ανάγκη για παραγωγή και διάθεση στην αγορά εναλλακτικών, πιο φιλικών προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον προϊόντων τα οποία θα έχουν

φυτοπροστατευτική δράση παρόμοια με αυτή των χημικών συνεχώς αυξάνεται και έχει γίνει επιτακτική. Τι ακριβώς όμως είναι τα χαμηλού κινδύνου ΦΠ; Χαμηλού κινδύνου ή βιολογικά φυτοπροστατευτικά σκευάσματα είναι προϊόντα που περιέχουν ως δραστικές ουσίες συστατικά φυσικής προέλευσης. Σήμερα κυκλοφορεί στην αγορά μια ευρεία ποικιλία από τέτοια σκευάσματα όπως μικροβιακά, φυτικά, προϊόντα με φυσικά ορυκτά κ.α. Η χρήση τέτοιων σκευασμάτων όχι μόνο βοηθάει στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων ασφαλών για τον άνθρωπο, αλλά βοηθάει επίσης στην προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως για παράδειγμα οι μέλισσες και οι φυσικοί εκθροί επιζήμιων εντόμων.

Τα αιθέρια έλαια είναι από τα πιο διαδεδομένα και σχετικά καλά μελετημένα παράγωγα φυτικής προέλευσης. Έχει βρεθεί ότι παρουσιάζουν εντομοκτόνο δράση καθώς, περιέχουν πιπτικές ουσίες όπως τερπένια, τερπενοειδή, φαινολικές και αλειφατικές ενώσεις. Παράλληλα, πολλά από αυτά μπορούν και δρουν ως απολυμαντικά, απωθητικά, ενώ ταυτόχρονα φαίνεται

να επηρεάζουν και βιολογικές παραμέτρους όπως είναι ο ρυθμός ανάπτυξης των εντόμων. Μερικά από τα πιο αποτελεσματικά αιθέρια έλαια προέρχονται από φυτά όπως το δεντρολίβανο, η ρίγανη, μέντα, θυμάρι, λεμόνι, και κανέλα. Μίγματα αιθέριων ελαίων μπορεί να εμφανίσουν ακόμη πιο ενισχυμένη δράση.

Η Κυπριακή εταιρεία, η Meydan Solutions (www.meydansolutions.com/) σε συνεργασία με το **Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο** Κύπρου (**ΤΕΠΙΑΚ**), στο πλαίσιο του έργου Plant Safe (ENTERPRISES/0916/0025) στοχεύουν στην εξέταση της αποτελεσματικότητας ενός φυτικού σκευάσματος αιθέριων ελαίων έναντι φυτικών εκθροών όπως ακάρεα, αλευρώδεις, αφίδες και θρίπες. Επιπλέον εξετάζεται η δυνατότητα του σκευάσματος να προάγει την ανάπτυξη των φυτών ενώ ταυτόχρονα ελέγχονται τυχόν παρενέργειες του σε θηλαστικά. Απώτερος σκοπός είναι η στήριξη της έγκρισης κυκλοφορίας στην αγορά ενός βιολογικού σκευάσματος και κατ' επέκταση η αντικατάσταση ή/και μείωση της χρήσης των χημικών σκευασμάτων που χρησιμοποιούνται ευρέως στη συμβατική γεωργία.

*Ερευνητική συνεργάτιδα στο έργο Plant Safe.